

100 år som fuglenes fagforening

Årsberetning 2006



Dansk Ornitologisk Forening



100 år som fuglenes fagforening

Fredag den 13. oktober 2006 vil for altid være mejslet ind i DOFs historie. Den dag markerede vi foreningens 100 års jubilæum ved et særdeles vellykket arrangement med både konference og reception. Ved receptionen talte miljøminister Connie Hedegaard. Hun sagde bl.a.: "Medlemmernes engagerede indsats har gjort DOF til en af landets mest indflydelsesrige grønne organisationer og en god støtte i det politiske arbejde på at skabe en fremsynet naturpolitik."

Jubilæumsfestlighederne overstråler selvfølgelig det hele, men der har været mange andre højdepunkter og minderige begivenheder i årets løb, hvoraf flere var arrangementer i anledning af jubilæets år.

- På Ørnens dag den 5. februar blev alle rastende ørne i Danmark optalt. Tællingen gav imponerende 110 Havørne og 5 Kongeørne.
- DOF inviterede familien Danmark på ørnetur den 19. februar, hvor ca. 2.500 deltog.
- Resultaterne af 30 års punktællinger kom til offentlighedens kendskab, da DOF i starten af året udsendte rapporten *Udviklingstendenser for bestande af almindelige fuglearter i Danmark 1975–2004*. Rapporten fik ros fra bl.a. Vildtforvaltningsrådet.
- Resultaterne fra DATSY-projektet bidrog på afgørende vis til, at antallet af fuglearter på rødlisten fra 2005 i 2006 blev forøget med yderligere 20 arter.
- Fugleværnsfonden indviede den 9. september et stort naturgenoprettingsprojekt på Sydlangeland.
- I oktober udkom DOFT i et jubilæumsnummer. I 17 essays kan man læse om DOF gennem 100 år. Om ildsjælene og de markante personligheder, om sejre og nederlag for fuglebeskyttelsen.

- Ved receptionen den 13. oktober underskrev miljøministeren og DOFs formand en ny treårig aftale. Aftalen indebærer et årligt tilskud til DOF på kr. 650.000 for adgang til DOFs data.
- Ved jubilæumsfesten den 14. oktober deltog 415 medlemmer.
- I alt 13.183 medlemmer ved årets udgang er det højeste medlemstal i foreningens historie.

På fuglefronten kan vi glæde os over en pæn fremgang for Rød Glente, nu med 40 ynglepar, for Havørn, hvor de 16 par fik 23 unger på vingerne, og for Skestork, der satte rekord med 32 ynglepar. De store vingefang trives i Danmark.

Men 'træerne vokser ikke ind i himlen'. Regeringen og dens støtteparti undlod at udnytte den indlysende mulighed for at overføre 1,4 mia. om året af landbrugsstøttemidlerne til natur- og miljøfremmende landbrugsdrift i landdistrikterne. Og truslen om forsøg med falkejagt hænger stadig over os.

Samlet set har 2006 dog været et overordentlig positivt år for DOF. Alle har arbejdet hårdt i jubilæets år. 'Belønningen' for sliddet har været de mange fornemme resultater.

Hovedbestyrelsen

Hovedbestyrelsen mødtes syv gange fordelt over året, heraf tre gange over mere end én dag. Arbejdet og samarbejdet i HB har været forbilledligt med et absolut højdepunkt i Vejlerne 22.–24. september. På mødet gennemdrøftede HB en række store emner, hvor vi fra starten ikke var enige – så langt fra endda. Men ingen af os mødte op med ufravigelige holdninger og ultimative krav. Og efter en saglig debat blev flere af os 'flyttet' af overbevisende og velformulerede argumenter, så vi nåede frem til enige og stærke beslutninger.

Hovedbestyrelsen

- besluttede med tilslutning fra Repræsentantskabet, at tidsskriftets faglige profil styrkes, og at DOFT lægges på nettet. Det sker fra 2007.
- glædede sig over, at Navneudvalgets fremragende liste over alverdens fugle blev tilgængelig på DOFs hjemmeside
- gennemførte i årets løb nyttige og konstruktive møder med repræsentanter for Videnskabelig Udvalg, Feltornitologisk Udvalg og med Rovfuglegruppen.
- vedtog en ny pressestrategi.
- godkendte en projektbeskrivelse for DOF-basens drift og udvikling i perioden 2006 – 2008.
- medvirkede til etablering af Anni og Lorenz Ferdinands Rejselegat, der vil blive uddelt første gang i 2007.
- besluttede at omlægge det langfristede flexlån i Fuglenes Hus fra årlig fornyelse til fornyelse hvert femte år.

Ung jagtfalk på Fugleværnsfondens reservat på Nyord. Foto: John Larsen

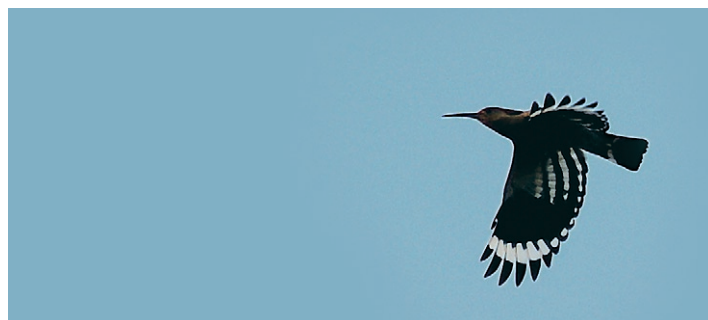




Danmark er igen et land for ørne. I 2006 ynglede 16 par. Foto: John Larsen

Naturbutikken

2006 blev endnu et år med rekordomsætning, samtidig med at butikken både blev udvidet og smukt renoveret. Igen et fantastisk resultat for DOF.



Hærfulglen lod sig se for repræsentantskabet på Bornholm.
Foto: Helge Røjle Christensen

To fortræffelige repræsentantskabsmøder

I dagene 12.-14. maj holdt Repræsentantskabet møde på Bornholm. Vi boede smukt i Allinge, stemningen var i top, møderne særdeles konstruktive, og med en række fugleekskursioner rundt på den smukke ø blev også den stærke trang til fugleoplevelser i maj måned opfyldt. Næsten hele forsamlingen så om lørdagen en meget samarbejdsvillig Hærfulglen neden for Hammerknuden.

Efterårsmødet 11.-12. november foregik for femte gang på Dalum Landbrugsskole, der er en perfekt ramme for arbejdet i de to dage. De vigtigste emner var lokalafdelingernes samarbejde med de nye kommuner og vedtægtsudvalgets foreløbige status. Lørdag aften blev Per Schiermacker-Hansen, Jesper Tofft og Johannes Bang hædret for deres årelange arbejde for DOF og for fuglesagen.

Det nye Danmarkskort efter kommunalreformen

Med nedlæggelse af amterne ved udgangen af 2006 'mistede' vore lokalafdelinger en mangeårige samarbejds- og sparringspartner. De nye større kommuner og de nyetablerede, statslige miljøcentre overtager amternes opgaver og bliver dermed de instanser, som lokalafdelingerne skal agere med fremover.

På repræsentantskabsmødet 11.-12. nov. drøftede vi indgående, hvordan lokalafdelingerne hurtigst muligt efter 1. januar 2007 etablerer en god kontakt til de nye kommuner. Repræsentantskabet vedtog, at den første kontakt skal være et velkomstbrev fra hver lokalafdeling til den enkelte nye kommune i lokalafdelingens område. Med brevet, der også fremhæver DOFs rettigheder, når det gælder klagesager i medfør af en række love på naturområdet, lægges der op til et godt og konstruktivt samarbejde. Brevet skal følges op af en personlig kontakt i form af et møde med nøglepersoner i kommunen.

En undersøgelse i slutningen af året blandt alle de nye kommuner viste, at langt den overvejende del forventer at etablere grønne råd og med DOF som deltager. Derfor planlægges der kurser i første halvår 2007 for de DOF-repræsentanter, der måske for første gang skal repræsentere foreningen i en naturpolitisk sammenhæng.

Lokalafdelingerne og de nye kommunegrænser

Hvordan afgrænsningen af lokalafdelingerne skal være fremover i forhold til de nye kommunegrænser, har været drøftet i både lokalafdelingerne, i HB og i Repræsentantskabet. Efter grundige overvejelser vedtog Repræsentantskabet i maj, at eneste større ændring i første omgang bliver, at der planlægges med etablering af en ny lokalafdeling – DOF Nordsjælland – omfattende seks nordsjællandske kommuner. De øvrige lokalafdelinger tilpasses de nye kommunegrænser, og enkelte lokalafdelinger får nyt navn. Repræsentantskabet nedsatte på forårsmødet i maj et vedtægtsudvalg,



der skal se på en nødvendig modernisering af foreningens vedtægter. Det forventes, at de nye vedtægter bliver så fleksible, at senere behov for flere lokalafdelinger eller andre grænser mellem de nuværende kan gennemføres ved beslutning i repræsentantskabet.

DOF Nordsjælland kan først formelt etableres, når nye vedtægter er på plads i løbet af 2007. Indtil da er der etableret en velfungerende arbejdsgruppe på syv personer, der i slutningen af året afholdt det første møde for medlemmerne med ca. 100 deltagere.

Kommunikation

En meget brugt og citeret hjemmeside, ugentlige nyhedsbreve til pressen, tre magasiner og nem adgang til DOFbasens guldgrube af informationer har sikret optimal synlighed i medierne og over for befolkningen.

I kommunikationsafdelingen er mange kræfter brugt på aktiviteter i forbindelse med jubilæets år. Et særligt jubilæumslogo blev produceret i starten af året som et blikfang for både medlemmer og den brede offentlighed. Kommunikationsafdelingen har støttet ørnetællingerne og Ørnens Dag i februar, Fuglenes Dag og Skagen Fuglefestival i maj, den omtalte indvielse af Tryggelev Nor i september og festlighederne omkring selve jubilæet i dagene 13.-14. oktober. Desuden har afdelingen serviceret lokalafdelingernes særlige jubilæumsarrangementer og andre lokale events.

Over 7.000 har deltaget i disse arrangementer. En del var selvfølgelig medlemmer i forvejen, men et pænt antal tog mod et tilbud om gratis

abonnement på Fugle og Natur, hvoraf flere hundrede senere er blevet betalende medlemmer. Her har DOF for første gang nogensinde benyttet telemarketing. I slutningen af året satte DOF en historisk medlemsrekord med 13.183 betalende medlemmer. En fin 'jubilæumsgave'. Både Fugle og Natur og Fugle i felten har med interessante artikler om historiske perspektiver i DOFs virke og om fuglenørdernes store oplevelser i 'gamle dage' bidraget til markeringen af jubilæet.

Fugleværnsfonden som selvstændig, erhvervsdrivende fond

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen meddelte den 14. november, at Fugleværnsfonden med virkning fra 1. januar 2006 var registreret som en erhvervsdrivende fond. Et længe næret ønske fra Fugleværnsfondens side om at opnå status som en selvstændig juridisk enhed, var dermed opfyldt med tilbagevirkende kraft.

Inden det nåede så vidt, foregik der grundige overvejelser i både HB og Fugleværnsfonden om, hvordan vore medlemmer og ikke mindst repræsentantskabet ville tage imod en sådan løsrivelse. Forslag til nye vedtægter, der stadig sikrer DOF bestemmende indflydelse, og en klar aftale for det fremtidige samarbejde blev præsenteret for repræsentantskabet i maj. Efter en grundig debat, hvor alle de mere følelsesmæssige aspekter ved adskillelsen blev endevendt, vedtog repræsentantskabet enstemmigt at søge Fugleværnsfonden udskilt som en selvstændig fond i juridisk forstand.

Fest ved Tryggelev Nor

Den 9. september inviterede Fugleværnsfonden til en storslået fest ved Tryggelev Nor for dels at fejre DOFs 100 års jubilæum, Fondens eget 40 års jubilæum og afslutningen på det vellykkede naturgenopretningsprojekt af



delområdet, Nørreballe Nor. Ved samme lejlighed blev en række nye publikumsfaciliteter, betalt af Aage V. Jensens Fonde, præsenteret.

HKH Prins Joachim foretog selve indvielsen og holdt også en fin tale for Fonden. Digteren Benny Andersen læste egne digte op. Især digtet *Overbefugling* fik latteren til at runge blandt de ca. 150 indbudte gæster, der efterfølgende besøgte de nye herligheder og sluttede af med en hyggelig frokost i et telt ved parkeringspladsen. Fugleværnsfonden havde meget stor ære af arrangementet, hvor også de mange frivillige i arbejdsgruppen omkring Noret ydede en flot indsats.

DOFT som 100-års festskrift for Dansk Ornitologisk Forening

Foreningens stiftere havde i 1906 sikkert ikke fantasi til at forestille sig DOF og DOFT fejre 100 års fødselsdag. De mange aktive medlemmer og de store begivenheder i DOFs historie lever kun i kraft af de skriftlige kilder, og her er DOFT en ren guldgrube. Derfor var det både rigtigt set og helt indlysende, at det blev et jubilæumsnummer af DOFT på 212 sider, der kom til at sætte det varigste og smukkeste minde over de første 100 år. En af DOFs største ildsjæle, Hans Meltofte, stod for idé, redaktion og layout. Han lagde gennem hundreder af timer al sin entusiasme i arbejdet med at få skabt det vægtigste nummer af tidsskriftet nogensinde. I 17 velkrevne essays kan man læse om DOF gennem de 100 år. Om ildsjælene og de markante personligheder, om sejre og nederlag for fuglebeskyttelsen.



Festlighederne i dagene 13.–14. oktober

Fredag og lørdag d. 13.–14. oktober blev to uforglemmelige dage. Fredag med konference og reception i fine lokaliteter på Landbohøjskolen. I løbet af dagen deltog 161 indbudte gæster. De fleste til hele arrangementet. Formiddagens program var en faglig minikonference med inspirerende og veloplagte oplæg fra bl.a. Nils Wilhjelm, Poul Hald-Mortensen, Stinne Aastrup, Klaus Malling Olsen, Peter Johan Schei, Hans Meltofte og Christian Hjorth. Fotografen Jens Kr. Kjærgaard sluttede formiddagen af med en bevægende smuk billedsuite med fugle i deres landskab.

Om eftermiddagen var der reception med deltagelse HM Dronning Margrethe, der fra 1951 og mere end 15 år frem var medlem af DOF. Søren Ryge Pedersen holdt festtalen og causerede smukt og forunderligt om fugle og fugleoplevelser i årets 12 måneder. Miljøminister Connie Hedegaard holdt en meget personlig og flot tale for DOF. Herefter var ordet frit, og det blev til mange flotte og anerkendende ord, men også enkelte skælske bemærkninger.

Dagen sluttede med kaffe og fødselsdagskage og en livlig og hyggelig samtale mellem de mange gode folk, der var forsamlet. Dronningen fik også lejlighed til at hilse på en række af gæsterne. Fra alle sider lød der stor anerkendelse til DOF for det flotte arrangement.

Medlemsfest

Festen lørdag aften den 14. var kun for medlemmer med ledsagere. 415 deltog i festen i hal D på Christianshavn. De blev en uforglemmelig aften, hvor Henrik Wejdling fra HB holdt en særdeles veloplagt festtale, hvor sangerinden Randi Laubek sang bevægende smukt for os, og hvor vi senere – efter en dejlig middag serveret af Meyers køkken – kunne træde dansen til tonerne fra bandet Max 60. Mange 'gamle' medlemmer og fuglevenner mødtes måske for første gang i flere årtier, så snakken gik lystigt til længe efter, det var blevet den 15. oktober. Det var svært at løsrive sig og gå hjem. For mange af os vil de to dage altid stå i et særligt skær, for "Nu bliver det ikke større i DOF", men det gør det jo nok.

HM Dronning Margrethe overværede underskrivelsen af en aftale mellem DOF og Miljøministeren. Foto: Lene Holm





National fuglebeskyttelse

På det verbale plan har regeringen sat natur- og miljøbeskyttelse noget højere op på den politiske dagsorden. F.eks. med løfte om én mia. mere over fire år, 2006–2009, til natur- og miljøformål, de første nationalparker i Danmark og en forstærket indsats mod den globale opvarmning.

Miljømilliarden er vist svundet ind til 558 mio. kr., der primært skal bruges til naturgenopretning i 11 udvalgte indsatsområder, og blot de første spæde tegn på opfyldelse af 2010-målsætningen om stop for tab af biologisk mangfoldighed, er svære at få øje på.

DOF har i regi af Det Grønne Kontaktudvalg presset på over for Miljøministeriet for at få sat gang i arbejdet og bl.a. foreslået et samarbejde om at få fastlagt indikatorer til måling af tilbagegang evt. fremgang. DGK påpegede i brevet også de største trusler mod den biologiske mangfoldighed og foreslog elementer, der kunne indgå i en handlingsplan.

DOF tvivler stærkt på, at de nødvendige midler til at løfte så store opgaver vil være til stede til rette tid. Derfor er det også ekstra forbistret, at rege-

ringen og dens støtteparti afstod fra muligheden for at modulere op til 1,4 mia. kr. om året i de næste syv år fra den almindelige landbrugsstøtte til en indsats i landdistrikterne til gavn for både lokalbefolkningen og den trængte natur.

De første nationalparker

I maj gav miljøminister Connie Hedegaard Folketinget en redegørelse om regeringens planer for etablering af nationalparker i Danmark. Redegørelsen fulgte i meget store træk Den National Følgegruppes anbefalinger til ministeren. DOF bemærker i sit høringssvar til det endelige lovforslag bl.a., at der bør være et nationalt Nationalparkråd, at enhver park skal indeholde et velbeskyttet kerneområde, og at en marin nationalpark bør med i første udpegningsrunde.

I første runde forestiller DOF sig en nationalpark i Vestdanmark, f.eks. Thy eller Lille Vildmose, en park i Østdanmark, f.eks. Kongernes Nordsjælland og endelig Vadehavet med øer, forlandsarealer og marsken bag digerene som den første marine park. Vadehavet er i særklasse Danmarks vigtigste naturområde og derfor den mest oplagte, men samtidig også mest kontroversielle park.

Vildtforvaltningsrådet

Den 1. april tiltrådte Anders Danneskjold Lassen som ny formand for Vildtforvaltningsrådet. Han har i en lang årrække siddet som en særdeles kompetent og kompromissøgende repræsentant for Dansk Landbrug. Samme dag begyndte det nyudpegede råds fireårige funktionsperiode med helt nye repræsentanter for Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening og Dansk Landbrug.

Allerede på sit første møde skulle det nye råd stå sin prøve for om muligt at opnå forlig om regler for udsætning af Fasaner, Agerhøns og Gråænder. Efter meget vanskelige forhandlinger enedes rådet om nye regler for udsætninger bl.a krav om gennemførte biotopsforbedringer, hvis der skal udsættes Fasaner eller Agerhøns i større målestok. Det vil forhåbentlig medføre færre udsætninger og tilskynde jægerne til bedre biotopspleje.

Rådet anbefalede yderligere, at Ringduens jagttid afkortes med september måned. Det er ikke mindst EU-kommissionens skærpede opmærksomhed på, om medlemsstaterne efterlever reglerne i Fuglebeskyttelsesdirektivet, der har presset til denne for jægerne upopulære indskrænkning.

I arbejdet i rådet har DOF kunnet glæde sig over, at der de kommende år bliver ledige penge af jagttegsmidlerne til flere nye forskningsprojekter relateret til fuglebeskyttelse. Men den nye formand for Danmarks Jægerforbund lægger op til et brud med den kompromissøgende linje i rådet, som hans forgænger, Kristian Raunkjær, sammen med alle andre organisationer i rådet har fulgt gennem de sidste mange år. Det kan åbne helt nye perspektiver og muligheder for DOF.

Forsøg med falkejagt spøger stadig. Rådet er desværre splittet i denne sag, og miljøministeren har bebudet, at rådet skal se på sagen igen. DOFs klare udmeldinger imod falkejagt, hvor der i givet fald skulle lovgives for mindre end 25 personers bizzarre hobby, har fremkaldt ganske kraftige reaktioner fra dem, der følte sig stødt af vores markeringer.

Det årlige møde om ministeraftalen

Den 15. september holdt DOF møde med miljøministeren for bl.a. at foretage det årlige tjek af den såkaldte ministeraftale, der især retter sig mod en særlig indsats for en række truede og sjældne ynglefugle. Aftalen er gældende for perioden 2004-2006.

Her ved afslutningen af den treårige periode kunne miljøministeren og DOFs formand konstatere, at aftalen har fungeret fortræffeligt. Begge parter har 'leveret varen'.

Næsten alle steder er der etableret en god dialog mellem skovdistriktet og DOFs lokalafdeling. Styrelsen har på statens egne arealer meget fint udmøntet anbefalingerne om engfuglevenlig pleje, som beskrevet i deres egen handlingsplan. Dertil kommer, at Styrelsen fra Life-programmet har



Caretakere på besøg fra Tanzania beundrede en vandnymfe sammen med Gentofte Søes caretakergruppe. Foto: Hanne Juhl

fået tildelt 5,3 mio. kr. til engfuglene. Sammen med Styrelsens eget bidrag af samme størrelse kan der på fire vigtige lokaliteter gøres en ekstraordinær indsats de kommende år.

Samarbejdet om at hjælpe Hjejle, Hedehøg, Rød Glente og en fælles kampagne om at tage vare på alle vore rovfugle har fungeret fortræffeligt. DOF har i 2006 bidraget med vigtige informationer, så den danske rødliste er blevet udvidet med yderligere 20 arter. Det er sket i et forbilledligt samarbejde med DMU.

I anledning af det forestående 100 års jubilæum overrakte vi Connie Hedegaard en ønskeseddel med 10 ønsker til fremme af fugle- og naturbeskyttelsen i Danmark. Ministeren tog meget positivt og med et glimt i øjet mod ønskesedlen, men lovede ikke her og nu at opfylde nogle af ønskerne.

Danske projekter

DOF gennemfører i disse år tre store overvågningsprojekter i Danmark: punktællingsprogrammet, DATSY og caretaker-projektet. Aage V. Jensens Fonde yder en helt afgørende støtte til alle tre projekter. Midt på året orienterede vi bestyrelses-formand Leif Skov om fremdriften i de tre projekter.

En samarbejdsaftale mellem DOF og miljøministeren underskrevet i oktober sikrede punktællingsprogrammets økonomi i en femårig periode frem til 2011. Det betyder, at vi nu kan høste frugterne i form af videnskabelige analyser af de mange data, som det voksende korps af dygtige punktællere indsamler.

I forlængelse af punktællingsprogrammet var DOF i april vært for en workshop betalt af Nordisk Ministerråd for at vurdere, hvordan overvågning af almindelige fugle kan anvendes i forbindelse med EU's såkaldte 2010-målsætning om at bremse tilbagegangen i EU-landenes biologiske mangfoldighed.



Som hjælp til de frivillige DATSY-kordinatorers arbejde er der i 2006 udarbejdet såkaldte monitoreringsvejledninger for i alt otte arter. Flere andre er under udarbejdelse. Én af de overvågede arter, Hvidbrystet Præstekrave, er begyndt at udvise markante svaghedstegn. Der kunne være behov for at undersøge artens status, forvaltning og habitatudnyttelse nærmere. Kongeørn etablerede sig i 2005-06 på en ny nordjysk lokalitet – og med endnu et nyt territorium i vinteren 2006-07 tæller den danske bestand nu fire besatte yngleterritorier.

Netværket af frivillige i caretakerprojektet dækker nu 114 lokaliteter, og mere end 500 personer er aktivt involverede. Mere end 100 hjemmesider under www.dof.dk beretter om sidste nyt fra naturen. I en midtvejsrapport, der blev afsluttet ved årets slutning, er status for i alt 14 lokaliteter opgjort, og det står allerede nu klart, at nogle af Danmarks vigtige fuglelokaliteter trænger til et gevaldigt løft, hvis de fortsat skal huse de fuglearter, som de oprindeligt blev udpeget for at beskytte. For at styrke den løbende overvågning af disse vigtige fuglesteder er der i 2006 udviklet standardiserede metoder til optælling af rastefugle, ligesom der er udarbejdet lokalitetsmanualer for en stribe områder.

Ny partnerskabsaftale underskrevet ved jubilæumsfesten

Overvågningen af Danmarks fugleliv er efter DOFs opfattelse en statslig opgave, bl.a. for at leve op til kravene fra EU. I maj sendte DOF derfor et tilbud til miljøministeren om fremtidens punkttællinger. Vi tilbød, at Miljøministeriet mod en passende betaling fremover kan benytte resultaterne af 30 års punkttællinger. DOF vil så køre projektet videre med de mange hundrede frivillige og en projektadministration i Fuglenes Hus og hjælpe

Miljøministeriet med at sammenstille data til pligtige afrapporteringer til EU. Miljøministeren sagde ja tak og indgik i en ny treårig partnerskabsaftale, som viderefører de fleste af de elementer, som ministeriet og DOF så for-billedligt samarbejdede om i den gamle aftale. Den nye aftale giver også Miljøministeriet adgang til DOFs fugledata i DOFbasen, indsamlet gennem DATSY-projektet, Caretakerprojektet og den mere tilfældige indtastning i DOFbasen. Miljøministeriet giver i alt et årligt tilskud på kr. 650.000 til de to nye, store samarbejdsprojekter.

International fuglebeskyttelse

DOF har vedtaget en ny strategi for sit internationale arbejde, blandt andet for at styrke involveringen af foreningens medlemmer. I 2006 har bidrag fra medlemmerne og Fugleværnsfonden sikret, at DOF kunne støtte optælling af vinterfugle i Bulgarien, ikke mindst de truede vinterbestande af Rødhalsed Gås og Dværggås.

Foreningens internationale projektarbejde, finansieret af DANIDA, omfatter pt. fire projekter, hvoraf to er afsluttet i 2006. Det drejer sig om et projekt i Kenya, der sigter på oprettelse af caretaker-grupper på otte vigtige lokaliteter. Projektet har opnået samme gode resultater som det danske caretakerprojekt, og DOF har derfor med årets udgang søgt om en fortsættelse i en fase II.

Tilsvarende har DOF i 2006 afsluttet sin involvering i et allianceprojekt-kaldet PEMA, der sigter på at udveksle erfaringer om projekter, der kombinerer naturbeskyttelse med fattigdomsbekæmpelse. Projektlandene har været Uganda og Tanzania. De øvrige danske partnere har været WWF Danmark, Care og Center for Udviklingsforskning.

Tanzania og Indonesien

DOFs projekt i Uluguru-bjergene i Tanzania afsluttes til næste år. I 2006 er implementeringen af projektets aktiviteter i bjergene gået planmæssigt, mens det har knebet med gennemførelsen af projektets mål om at udvikle den lokale BirdLife-partner, WCST.

DOFs andet store projekt foregår på øen Sumba i Indonesien, hvor de lokale beboere inddrages i grænsedragningen omkring en stor nationalpark på øen, hvorefter de udvikler naturforvaltningsaftaler for at sikre bæredygtig forvaltning af naturressourcerne. DOF har i 2006 udformet en ansøgning til et tilsvarende projekt på øen Flores i Indonesien.

Resultatopgørelse 1. januar – 31. december 2006

(1.000 kr.)	Regnskab 2006	Budget 2006	Regnskab 2005
OMSÆTNING			
Kontingenter	4.184	4.325	3.785
Offentlige tilskud og tipsmidler	2.020	2.020	2.020
Øvrige tilskud	328	600	636
Arv og gaver	305	0	805
Danske projekter	2.584	2.297	2.497
Internationale projekter	2.795	3.531	3.620
DOF-blade og tidsskrifter	814	580	665
Butikssalg	11.198	9.975	9.131
Diverse indtægter	33	50	16
OMSÆTNING I ALT	24.261	23.378	23.174
Tilskud, lokalafdelinger	-414	-415	-402
Omkostninger, danske projekter	-2.741	-2.407	-2.628
Omkostninger, internationale projekter	-2.795	-3.531	-3.620
Udvalg og grupper	-255	-351	-325
DOF-blade og tidsskrifter	-2.069	-2.073	-1.934
Vareforbrug, butikssalg	-7.281	-6.518	-5.934
OMKOSTNINGER I ALT	-15.554	-15.295	-14.843
BRUTTORESULTAT	8.706	8.083	8.331
Salgs- og distributionsomkostninger, Butikssalg	-2.392	-2.096	-1.828
Administrationsomkostninger	-6.640	-6.070	-5.638
Ejendommen, Fuglenes hus	-23	-2	61
RESULTAT FØR FINANSIELLE POSTER	-349	-85	927
Finansielle indtægter	57	50	22
Finansielle omkostninger	-1	-5	-2
ÅRETS RESULTAT	-293	-40	947

Det internationale arbejde ved en skillevej

På trods af de forholdsvis mange projektaktiviteter, skal det ikke være nogen hemmelighed, at DOF i stigende grad har fundet det vanskeligt at finde en balance mellem de mål, vi forfølger som naturbeskyttelsesorganisation, og DANIDA's ganske restriktive krav om, at fattigdomsbekæmpelse er den altoverskyggende målsætning for udviklingsprojekter. 2007 bliver derfor afgørende for, om DOF skal fortsætte med sine internationale projektaktiviteter, eller om vi alene skal koncentrere os om politiske og medlemsrettede aktiviteter på det internationale område.



Lille flagspætte er kommet på den danske rødliste. Foto: John Larsen



Balance pr. 31. december 2006

(1.000 kr.)	2006	2005
AKTIVER		
Anlægsaktiver under udførelse	129	0
Grund og bygning	3.198	3.231
Inventar og edb	1.076	1.058
Indretning af lejede lokaler	633	0
Obligationsbeholdninger	1.797	1.797
ANLÆGSAKTIVER, I ALT	6.832	6.086
Lager af handelsvarer	1.742	1.616
Tilgodehavender	2.009	1.796
Tilgodehavender hos lokalafdelinger og FVF	135	88
Andre tilgodehavender	39	39
Periodeafgrænsningsposter	19	26
Likvide beholdninger	2.210	3.584
OMSÆTNINGSAKTIVER, I ALT	6.156	7.149
AKTIVER I ALT	12.987	13.236
PASSIVER		
Bunden egenkapital	1.797	1.797
Disponibel egenkapital	2.748	3.041
EGENKAPITAL I ALT	4.545	4.838
LANGFRISTET GÆLD I ALT	2.396	2.474
Afdrag langfristet gæld, der forfalder i det følgende regnskabsår	77	85
Kreditinstitutter	418	0
Reservationer, projekter	2.858	3.374
Forudbetalinger	27	22
Kreditorer	966	942
Anden gæld	1.700	1.500
KORTFRISTET GÆLD I ALT	6.046	5.924
GÆLD I ALT	8.443	8.398
PASSIVER I ALT	12.987	13.236

Økonomisk støtte

Dansk Ornitologisk Forening kunne også i 2006 glæde sig over, at en lang række fonde og institutioner ønskede at støtte foreningens arbejde for fuglene – såvel inden for som uden for landets grænser. Hovedbestyrelsen takker på foreningens vegne varmt for denne støtte, der er helt afgørende for, at DOF - set i forhold til foreningens medlemstal - kan opretholde et meget højt aktivitetsniveau. Af pladshensyn nævnes kun de, der har ydet bidrag på kr. 5.000 eller mere, men vi er naturligvis også meget taknemmelige for de hundreder af mindre og små bidrag.

Oversigt over fonde og institutioner, som har støttet DOF i 2006:

- Aage V. Jensens Fonde
- Biblioteksstyrelsen
- Bodil Pedersen Fonden
- Carlsen-Langes Legatstiftelse
- DANIDA, Udenrigsministeriet
- Danske Banks Fond
- Det Bertouch'ske Familielegat
- Ebba Celinders Legat
- Finansstyrelsen
- Fonden til Værn for Værgeløse Dyr
- Friluftsrådet
- Hede Niensens Fond
- Karen Krieger Fonden
- Miljøministeriet
- Nordisk Ministerråd
- Robert Storm Petersen og Ellen Storm Petersens Fond
- Rodox Fonden
- Skov- og Naturstyrelsen
- Svalens Fond
- Frimodt-Heineke Fonden
- Tuborgfondet
- Undervisningsministeriet
- Vinhandler A. B. Olsen og hustrus legat
- Vivara / C. J. Wildbird Foods
- 15. Juni Fonden

Endvidere skal foreningen takke medlemmerne for bidrag og donationerne til foreningens arbejde.

Foreningens økonomi

DOF kom – for første gang i mange år – ud af 2006 med et underskud. Foreningen havde budgetteret med et underskud på knap 40.000 kr., men regnskabet viser et underskud på næsten 295.000 kr. Det skyldes primært fire faktorer. Foreningens 100-års jubilæum blev dyrere end forventet som følge af overvældende interesse for jubilæumskonference og reception samt fest for foreningens medlemmer. Foreningens medlemstal steg, men ikke til det niveau, der var forudset i budgettet. En forventet effekt af DOFs 100 års jubilæum på fondes velvillighed udeblev desværre. Og endelig blev foreningens administrationsomkostninger højere end budgetteret. Det har blandt andet været nødvendigt at ansætte ekstra personale til at udarbejde projektforslag til DANIDA.

Ved udgangen af 2006 havde DOF derfor en disponibel egenkapital på godt 2,7 mio. kr. Egenkapitalen er opbygget over en årrække som et helt nødvendigt værn om foreningens aktiviteter og ansatte, og den bør derfor på sigt udgøre minimum 2,5 mio. kr. Faldet i egenkapital er ikke umiddelbart alarmerende. DOFs økonomi er basalt set sund. Ikke desto mindre maner underskuddet til forsigtighed, da DOF ønsker at fortsætte den linie, der er lagt i de senere år, hvor foreningen selv finansierer en større og større del af sit naturbeskyttelsesarbejde. Det er kun muligt med en stram omkostningsstyring.

Afslutning

I starten af juli 2006 fremsendte EU-kommissionen to såkaldte åbningskrivelser til Danmark om henholdsvis fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet. Kommissionen mener ikke, at direktiverne er korrekt gennemført i Danmark. I regeringens svarskrivelse er man på en række punkter indstillet på at imødekomme kommissionens kritik, mens andre afvises.

I et brev til DOF fra 18. december skriver kommissionen, at den har startet en overtrædelsesprocedure mod Danmark. I brevet oplyser kommissionen, at DOFs klagesag fra 2002 vedr. den danske forvaltning af Tøndermarsken vil blive behandlet i sammenhæng med den omtalte åbningskrivelse. I DOF er vi overbeviste om, at der i begge åbningskrivelser ligger muligheder gemt for landvindinger, hvad fuglebeskyttelsen i Danmark angår. Vi er indstillet på at forfølge disse muligheder i 2007.

Men lad denne beretning slutte et helt andet sted. Ved jubilæumsreceptionen den 13. oktober holdt tidligere miljøminister og modtager af BirdLife prisen i 1998, Svend Auken, en tale for DOF. At dømme efter de mange gæsters reaktioner, må vi vel konstatere, at han gav en rammende karakteristik af os: "Men det er ingen hemmelighed, at DOF indtager en særlig plads i mit hjerte. Jeg tror ikke, der er nogen organisation, der mere vedholdende, mindre konjunkturbestemt, mere resultatorienteret og mere charmerende end DOF har fremført sine synspunkter i hele forløbet. Der er mange andre, der siger: Er det nu klogt at køre så hårdt på? – Skal vi ikke

dæmpe os lidt? – Nu er der måske hul igennem. Nu kan vi tale naturens sag --- uden at komme i vanskeligheder. Den slags overvejelser har aldrig præget DOF. ... Når statsministeren f. eks. siger, at han ikke har hørt en fugl eller en frø eller en fisk brokke sig over alle nedskæringerne på miljø- og naturområdet, så er det selvfølgelig rigtigt. Det er, fordi han ikke er opmærksom på, at fuglene har deres egen fagforening, og DOF har brokket sig hele vejen igennem."

På hovedbestyrelsens vegne
Christian Hjorth
Formand for DOF



Rødtoppet fuglekonge er også kommet på rødlisten. Foto: John Larsen



Miljøminister Connie Hedegaard deltog i DOFs 100-års jubilæumsreception, hvor hun underskrev en aftale mellem DOF og Miljøministeriet. Hun sagde i sin tale bl.a.: "Tællingerne af fuglene er derfor en hel central indikator for, hvordan det går med den biologiske mangfoldighed i EU, og om det lykkes at standse tabet af biodiversitet i 2010. Jeg er derfor meget glad for aftalen, som sikrer, at vi fortsat kan trække på mange dygtige ornitologers frivillige arbejde på at skabe os dette overblik - både i Danmark og det øvrige EU."

Miljøminister Connie Hedegaard sammen med DOFs formand Christian Hjorth og DOFs næstformand Egon Østergaard. Foto: Lene Holm



Forside: Stor tornskade er en af de fugle, som kom på DMUs rødliste efter en revision af listen i samarbejde med DOF.
Foto: Helge Sørensen

DOF 2007
Tekst: Christian Hjorth
Redaktion: Tine Stampe
Layout og tryk: Grafikom



▶ Læs mere på www.dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening · Vesterbrogade 138-140
1620 København V · tlf. 33 31 44 04 · dof@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening

